

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Hogyedévre 2 korona 50 fillér. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
havá a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket:
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Szomorú jubileum.

(V. V.) Jubilál a császár, de csak egyetlen fénysugár van nagy évfordulóján: a kurucok alázatos hódolata. A magyar osztályuralomban öröme telhetik az nralkodónak. Egykor rebellis vezérei hálának a kegyeleért, hogy tovább élhetnek és kormányozhatják a népet. Minden tributumot szívesen megadnak. Pénzt, vért, alázatot.

Egyetlen fénysugár. De különben mindenütt sötét leskelődő veszedelem. Prága utcáin folyt a vér és a cseh székvarosra ráborul az osztrák kormánybölcsesség utolsó menedéke: az ostom-állapot. Kifakadnak a régi sebek. Ausztria ma újra ott van, ahol a Hohentwart-kormány bukása után volt, midőn az adott szó ellenére füstbe ment a »cseh közjog«, a külön cseh koronázás és Csehországnak Horvátorszáéhoz hasonló közjogi kiváltsága. Beuszt emlékiratából tudjuk, hogy ez a szösze-gés miért történt? Kevés idő mult el még akkor az osztrák-porosz háború

után és Beuszt attól tartott, hogy a Hohenzollern-ház felhasználja az osztrák németek elkeeredését osztrák-német rendenta-mozgalmak szítására. Az a legenda, hogy magyar befolyás buktatta el a cseh közjogot, alaptalan. A magyar állambölcsék csak eszközei voltak Beusztnek. Hiszen Magyarország csupán előnyére lehetett volna, ha Ausztriának is van kölönce, van Horvátországja, Csehország képeben.

A cseh kérdés magas lánngal ég, Magyarországot pedig a pauperizmus fojtogatja. A kivándorlás ijesztő mértékben növekszik és a honfiaknak csak az a gondjuk, hogy a német hajóstársaságok is osztozkodhassanak a szállítási nyereségen. A proletárságot elkeserítik a rideg osztályönzés gazdasági politikájával és az új választói jog révén kijátszák primitív jogait. Néhány százezer ember a »nemzet« rangjára emeltetik és ennek kebelében egy maroknyi klikk durván, erőszakosan és a népbütő clerikalizmus istápolásával uralkodik. Elveszett a gerincünk, ellen-

állási képességünk, a bizodalunk az emberekben. Akik évtizedeken át a nép jogait hirdetve, kuruckodva tekintélyt szereztek, ezt arra használták fel, hogy a lajtorján felkúszsának és azután multjukat kirugják a lábuk alól. És Magyarország népet most már az a remény sem éltheti, hogy az osztályuralom ellen segítségére siet a korona. Káprázat volt Plurális káprázat.

De lázongó csehek és koldússá lerongyolódott, reményeikben megcsalódott magyarok keserűségének enyhítésére viszik a vonatok a katonaságot Bosznia felé. Oda, a jövendő harcérre. Ott virít az egyéni jog és a nemzeti egyenjogúság. Cseh és német egyaránt onthatja vétét és a margyar proletár egytized szavazatáért három golyót is kaphat egyszerre a testébe. Mindennapi politikát, folyosói intrikát, talán még Koczureket, talán még Muzsa Grula nagyságát is elsepri a komor gond, a fájó aggodalom, mely szerteszáll az országban: mi lesz a nagyúri kaland vége, újra véráldozatot követel-e a ka-

TARCA.

Ünnepnapok.

— Wilkias M. —

Midőn Stone ur hetvenöt éves korában elhunyt, özvegye csak hatvan, lánya, a szép Molly, pedig csak harminckét éves volt. Molly még tíz év előtt a falu legszebb lánya volt, de most már finom keskeny arca nagyon is megnyúlt, gödrös álla hegyes, mosolya fanyar lett; de így is, a falubeliek állítása szerint, még mindig szép lett volna, ha kissé kiöltözik és nem jurna mindig ugyanabban a fakó és kopott zöld ruhában.

A szomszédok dicséréék és sajnálták a szorgalmas lányt, ki soha sem adott okot panaszra és irigységre, de mikor az apja temetésén is csak a régi zöld ruhában jelent meg, akkor felháborodtak a falubeliek, mert hiszen mindenki tudja, hogy a fukar Stone nemcsak adosságmentes házat és termékeny földeket, de életbiztosítást is hagyott hátra. Hát csak illett volna, hogy leánya legalább tisztességes fekete ruhában gyaszolja.

Mindenki elítélte a rideg, fukar nőket, csak egyetlen ember volt, ki a külső látszattal nem törődött, ki csendes részvétellel segített nekik a temetési szertartásban és haza kísérte jöket a temetőből: ez Crane William, Molly régi imádója volt.

Néhány nappal később William ünnepi ruhában elment Stoncékhoz. A szomszédok kíváncsian utána néztek és összeszegtak: »No most végre el fogja venni a régi imadottját, szegény Willy!»

Halk koczogására Molly nyitott ajtót, de meglepetést, vagy örömet nem arult el. »Ah, te vagy, William«, szolt közömbösen és bevezette vendégét a konyhába, mert a család este a meleg konyhában szokott tartózkodni. Az özvegy sirva fakadt, midőn megpillantotta Williamot és valamit szólni akart, de Molly parancsolóan intett neki:

— Csitt anyám, te nagyon izgatott vagy, majd én beszélek el mindent.

William sápadt, szomorú arca e néhány pillanat alatt még fakóbb és csüggedtebb lett; ő ebben a házban már sok meg-

próbálatagon ment keresztül és most is csendes megadással várta az új csapást.

Molly az ugnevezett szalonba vezette vendégét, egy nagy, fütetlen, rideg szobába, melyben a butorok már vászon-huzatba voltak burkolva, mint elutazás előtt szokás, a szoba közepén pedig egy nagy utazóbörönd, félig tele volt rakva féhrnemével.

— William, én elutazok anyámmal.

— Most, Molly? És miért? — kérdezte William szelid szemrehányással.

— Miért, William? Mert egyszer valahára én is elni akarok! Hiszen eddig még nem is tudom, mi az az élet. Én csakis a munkát, a keserű lemondást, a kérielhetetlen nélkülözést ismerem. Fejtem, köpültem, kapáltam, mostam és suroltam nap nap után, szakadstanul. Azért akarok most néhány bñnepnapot élvezni a fővárosban. Most vagy soha; ha már egyszer férjhez mentem, nem lehet több!

— Én is küzködtem, Molly, — szolt William remegő hangon — én is nélkülöztem hosszú évek során at és most, midőn végre remélni kezdtem...

Tüdőbetegségek, diftéria, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tünár és orvos által megnyitva ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkes
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszabadítja a köhögést, vésődést, éjjeli izgatást.

„Roche“

Kapitós orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár: üvegenként 4— korona.

binetek gerinctelen magaviselete?

Bismark mondása: hogy a Balkánért egyetlen pomerániai gránátos csontjait sem hajlandó áldozatul dobní. És nekünk vajjon Bosznia megér egyetlen magyar bakát? Ki öhajította, ki követelte ebben az országban annak idején Bosznia okkupációját? A nemzeti pártok, ugyanazok, amelyek ma többségben vannak, körömszakagtaig ellemezték a kalandot. Hasznunk az okkupációból nem volt semmi Magyarjaink nem Boszniába, hanem Amerikába mentek új hazát keresni. Csak a dinasztikus érdek nyert. Szerzett egy országot, melynek alkotmánya nem volt, de katonákat toborzó új telepnek kinálkozott. Az elvesztett Lombárdiáért, Velencéért meghódította Boszniát. És most, az agg uralkodó uralmának utolsó szakában a bizkedők, a gerinctelenek rá vették őt, hogy az annekszió veszedelmes kísérletébe kezdjen.

Kinek kellett az annekszió? Mit ér nekünk? Mi lehet belőle? Birodalmi tartomány, mely az abszolutizmust erősíti. Osztrák országrész, mely a szláv gyűrűt teszi fojtogatóbbá. Vagy a nagy diadal, a közjogi fücskák óriási öröme: új magyar kapcsoltság, hogy legalább egy száz darab nemzetiségi képviselő üljön a magyar képviselőházban. Ezért kellett az európai békét megzavarni, ezért kellett a háború rémeit felidézni, ezért kellett nevünket gyűlöltté tenni az egész Balkánon és az egész világon?

Az annekszió kísérlet már a szabadelvű kormányok idejében is. Sohasem merte eddig magyar államférfi az

uralkodónak javasolni. Csak a dicső „átmeneti kormány”, a nemzeti hősök és nyugalmazott kurucok tábora kellett ide, hogy vétő nélkül ellentmondás nélkül csinálhassa meg a kalandot a külügyi kabinet, a „császári ház minisztere”. Agy falán meg sem kérdezték a magyar kormányt? Mit is számít az olyan kormány, mely reszket a néptől? Mit ér az olyan emberek szava, akik egyre azon jártatják észüket, miként védhessék meg magukat és az osztályuralmat a bukástól?

Az a fekete farság, mely ma megszállva tartja Magyarországot, az felelős a magyar apák, anyák keserves gondjairól, aggodalmairól bánatáért. Ha magyar vér ömlik a könnyelmű kalandért, amelynek az ő álatozás alkalmazkodásuk az előidézője, az ő lelkükön szárad. A császári jubileumon görnyedő kurucok lelkén, akiket „k e g y e l m e s” uraknak neveznek, mert a bécsi politika kegyelem-kenyerén élnek.

Nyugati piacok. Ismeretes Mikszáth

Kalmannak az a régi adomája, amely a leg-híresebb szegedi késmester nevéhez fűződik, aki azt mondta az angliusz kereskedőnek, mikor az tízezer darab szegedi bicskát rendelt meg nála, hogy: a n n y i b i c s k a n i n c s i z a v i l á g o n .

Hat ezen a tréfán csak akkor lehetne igazán jól nevetni, ha csakugyan tréfa volna. De nem volt tréfa ez előtt harminc esztendővel se és ennél nagyobb baj az, hogy még ma sem tréfa.

Egy gazdasági szövegben olvassuk, hogy

— Bizony egy évig eltarthat, William, abba bele kell nyugodnod. De akkor, visszatérem után, szívesen dolgozok, nélkülszök ismet, mert tudom, hogy unneppapokat is étem.

— Hát akkor már csak bele kell törödnöm ebbe, úgy mint a többibe — szolt William megadással. — A viszontlátásig, Molly!

Az egész faluban elterjedt a hír, hogy Stoneék elutaztak egy egész évre, Newyorkba mentek mulatni és a lavinaként továbbguult hír hihetetlenül hatott az együgyű népre, úgy, hogy midőn az özevgy és lanya egy hét múlva visszatértek, senki sem akart rajuk ismerni. Ez különben is nehéz lett volna, mert az özevgy tetőtől-talpig selyembe és csipkébe volt öltözve, Molly pedig hosszú uszalyos barsonyruhát viselt, mely pompasan illett karcsu természetébe. Vöröscs haját olyan nagy karimáju, ístruczek-tollas kalap fődte, mely egy vérbeli hercegnőre is ráillet volna. A mellett oly erős ibolyaillatuk volt, hogy a postakocsis, ki hazahozta őket. kiváncsian megfordult és körültekintett, vajjon februárban nyílnak-e már az ibolyák?

Midőn William még azon az estén, Molly meghívására, Stoneék ajtaján csengett és imádoztja a hosszú uszalyban, csipkével és ékszerrel borítva, ajtót nyitott neki, ámulásban üdvözlő szava is torkán akadt és a vi-

az a bizonyos angol megint itt járt Magyarországon. Annak is azon a helyén, mely Jeruzsálemről való távolságáról se híresebb, mint hagymatermeléséről. Makón járt hat az angol, ahol olyan rengeteg mennyiségű hagyma terem, hogy azt még akkor se lehetne elfogyasztani, ha Jeruzsálem egész Palesztinástól odaköltöznék is Makó határába.

Azt gondoljuk nemcsak mi, akiknek ősi hetipiacainkon volt alkalmunk megismerni a makói hagymatermelés bőségét, hanem ezt tanítják az elemi iskolai földrajzok s a gimnaziumi természetrajzok is Makó nevezetessége gyanánt, illő nemzeti büszkeséggel.

S most ide hoz a léba valami csavargó angolt, aki élelmiszerek kereskedésével foglalkozik és árut hajhasz amerre csak megfordul a világban. Mellékesen hagymával is kereskedik, amit túl a csatornán nyersen és gyarilag előállított szöszök alakjában nagyban fogyasztanak. Es ez az angol kereskedő megtekinti a makói hagymakereskedést, jelenti, hogy a magyar hagymának zamata és kiadósság tekintetében nincs párja a világban, — csak azt sajnálja, hogy nem terem belőle annyi, aminek a szállításával érdemes volna foglalkozni. A makói hagymatermés neki csak egy hétre való volna s üzletet csak esztendőszamra érdemes kötni, tehát akkor, ha ötvenkétszer annyi hagymát produkál a legnagyobb magyar hagymatermelő vidék, mint amennyit ma termel.

Nagyon kár, hogy az efajta igen nagyértékű közlemények egy olyan szaklapban jelennek meg, amelyiknek se szakközönsége, se laikus közönsége nincsen. Pedig nagyon fontos dolog tudni azt, hogy Anglia nemcsak a hagymának, hanem minden magyar nyers-

lagért sem merte volna megcsókolni az előkelő hölgyet.

Molly bevezette a szobába és ott hanyagul a hintaszékbe ülén, a fejével intett vendégének, foglaljon helyet.

— Kissé előbb térünk vissza, mint szándékoztuk — kezdte, mivel William csak hallgatott. — Abból az okból, mert ... mert a pénzünk már elfogyott.

William szeme tagra nyílt.

— Csak nem akard elhitetni velem, hogy egy hét alatt ezeröttszáz dollárt elköltöttél?

— Ugy van; de most hallgas meg és ha végeztém. akkor itéj el. Midőn mult hétfőn, későn este, Newyorkba érkezünk, az Astoria-hotélebe hajtattunk. Nagyon elegans, feketébe öltözött uriember fogadott és mikor anya kérdezte, vajjon megbízható-e az egész személyke, mert nagy összeget hoztunk magunkkal, felajánlotta, hogy visszkerényébe helyezze pénzünket, a hol rendelkezésünkre áll. Ugy is történt. Azután oly pompás barsony-szőnyeges, selyembutoros szobába vezetett, a milyent még sohasem láttunk. Az a másik uriember, ki szobánkba felkísért, azt ajánlotta, hogy menjünk az étkezőterembe vacsorázni, de bár egész nap nem ettünk semmit, kopott ruhánkban nem mertünk lemenni a fényesen kivilágított terembe és inkább éhesen fekdünk le. Reg-

— Tudom, William, jól tudom, hogy mas férti nem vált volna oly túrelmesen, mint te, ki soha sem bantortad apamat egy rossz szóval sem, a miért nem akart a gazdaságban nélkülözni. Tudom, hogy visszaelek jósgoddal, ha most ismét varatok, de hidd el, nem tethetk róla és ha tudam, hogy végre megsokálód, más latnyt választasz...

— Talan ugyanis azt akarod, Molly; talan meguntal e hosszú évek során?

Molly halvány arcza mélyen elpirult, nem szerette az érzélgést, de most önként völegénye vallához simult.

— Nem, William; úgy szeretlek, mint eljegyzésünk első napján; de engedd meg, hogy elhagyjalak egy időre.

William kebléhez szoritotta a lányt. — Jól tudod, — mondotta — hogy nem bírom megtagadni semmi kívánságodat. Ám legyen! De meddig akarsz tavol maradni?

— Azt bizony magam sem tudom; de mindenesetre addig, míg a biztosítási összeget, ezeröttszáz dollárt, el nem költöttük.

— Ezeröttszáz dollárt! Az Istenért, Molly! Gondolj a jövőre, hiszen ez a pénz a mi háztartásunk alapítására volt szanva! De a pénz nem is bannam, hanem ha akarsz Newyorkban maradni, míg annyi pénz elfogy, akkor egy évnél tovább is ott maradsz!

HEGEDŰS VILMOS UTÓDÁ FÉNYKÉPÉSZ.

Értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy 44 év óta fennálló fényképészeti műtermét teljesen újjonnan berendezve fénykép nagyító és arckép festészeti műteremmel bővítette ki. — Elsőrendű művészi kivitelű

platin fényképek — fényképnagyítások és olajfestmények

12—5

a legújtanóyosabb árban készülnek. Fényképnagyítások bármely régi kis kép után is készíthetők

3 drb. vizit fénykép! kor. 50 fill. 3 drb. kabinet fénykép 4 kor. 3. drb. Makart fénykép 6 kor.

terménynek kitűnő piaca volna, ha volna bennünk üzleti szellem és vállalkozói mersz.

Annal nevezetesebb dolog ez, mert ismeretes a panasz, hogy az utolsó két évtizedben megszokott nyugati piacaink egy része teljesen elmaradt, más része pedig megszűnik. Franciaországot egészen, Svajcot majd egészen elvesztettük, a német birodalom jelentőségét pedig nagyon alácsökkentotta az új vámszerződés. Ugyiszólván teljesen Ausztriára vagyunk szorítva, de itt se a legjobb kilátásokkal. Egyrészt az osztrák agráriusok végkép nem barátai a magyar mezőgazdasági termékek szabad bevitelének, másrészt igen valószínű, hogy a vámpolitikai egységben ez az utolsó ciklus. Az önálló vánterület esetén Ausztria nagy vámkedvezményeket fog adni az orosz és a balkáni mezőgazdasági termékeknek és nekünk a vámok mellett ezzel az erős konkurenciával is meg kell küzdenünk. Létérdekünk tehát új piacról gondoskodni és nem lehet más, mint Anglia.

Anglia mezőgazdasága ma már nagyon lehangyolott s a saját belső élelemfogyasztásának egy harmadát se képes előállítani. Ezért Anglia kénytelen a külföldről élni. Az összes mezőgazdasági termékek közül nem vet vámost csak a borra és dohányra. Fogyasztó képessége óriási, a benne elérhető árak csábítóak. Az az egy hibája csak: hogy nagyon messze esik tőlünk.

Nem földrajzilag, mert úgy szinte közelebb van hozzánk, mint például Vasvármegye, hanem annyiban van messze, hogy az angol piac csak osztrák és német közvetítéssel, tehát olyan néven is ismeri a magyar árukat; a magyar gazdakörönség pedig teljességgel nem ismeri az angol piacot. Bizonyos, hogy az angol piac meghódításából magunknak a magyar gazdákra kellene az oroszlanrészt kivenni, és az is bizonyos, hogy a kezdeményezés a kormány feladata volna. Bizonyára sokkal olcsóbb, könnyebb és kimondhatatlanul hálásabb feladat, mint a boszniai köszikláknak olvasatlan milliókon és drága magyar véren való megvétele.

gel betértünk egy péküzletbe, ott megreggeliztünk és aztán bevásároltunk. Ruhákat, kalapot, szőrmekabátokat vettünk és a mikor este megjelentünk az étteremben, elegáns urak szolgálták ki. Igazán feltűnést keltettünk. Másnap folytattuk bevásárlásainkat és este a Metropolitan operába mentünk. De mikor a hatodik napon a színházból visszatértünk, az az előkelő ur behivatott irodájába és figyelmeztetett, hogy pénzünk elfogyott és haza utazásunkra egy árva cent sem maradt. E hír hallatára anyám annyira jajveszékelt, hogy az egész személyzet összefutott, én pedig elajultam. Mikor felmosdattak, ugyanaz az előkelő ur megvigasztalt és megígérte, hogy ő meg fogja fizetni utazásunkat, ha megígérem, hogy ezentul óvatosabb leszek. Megígértem és ha most elülés, William, hát belenyugszom, mert te mindig elnéző voltál.

William odanyújtotta kezét Molynak. — Hát most, miután néhány ünnepnapot élveztet, kész vagy-e hétköznapi életemet megosztani velem?

Molly a völgyéne nyakába borult: — Most már megosztom veled a mindennapi kenyeredet és nem hagyalak el életem utolsó napjáig!

A jegyzők nyugdíja.

A temesmegyei jegyzők népes küldöttsége jart a belügyminiszternél. Vezetők közt ott volt majdnem valamennyi temesmegyei képviselő. És a küldöttség szónoka olyasvalamint kért, ami homlokegyenest ellenkezik azzal a kéréssel, amit a központi jegyző-egyesület terjesztett gróf A n d r a s s y Gyula elé.

A központi egyesület emlékirata ugyanis a nyugdíjgyűjtés állami kezelésbe öhajítja vétetni, mert, ugymond, törvényhatóságaink jórésze teljes jóakarattal viselkedik ugyan a jegyzői kar és azok nyugdíjigényeinek érvényesítése iránt, ande az egyes varmegyék viszonyai közt annyi különbség van, hogy országos és egyöntetű rendezést tőlük varni nem lehet.

Ezzel szemben a temesmegyei jegyzők pártját fogják a saját varmegyéjük által készített nyugdíjszabályzatnak és a minisztert arra kérték, hogy fogadja el ezt, (ugy, mint a többi megyék szabályzatát is), amiattal a nyugdíjgyűjtés állami kezelésbe vétele fölöslegessé válik.

Mit tegyen már most a miniszter a két szembenálló kérelemmel?

Összetartas a belügyminisztériumnak ebben a tárgyan kiadott folyó évi közrendelete, melynek 34204—1908. a száma. Ebben a nyugdíjgyűjtés rendezésének általános elvei megvannak alapítva, a főkérdést azonban a rendelet nem dönti el s ez annak bizonyítéka hogy a miniszter az események fejlődésének, a nézetek kialakulásának nem akar hatalmát szóval célebe vagni s magukra a jegyzőkre bizza, hogy e nagyfontosságú ügyben ők döntenek. Ha nem csaldunk, e tekintetben a belügyminisztérium nem a központi egyesülettel tart, mert a nyugdíjgyűjtés központosításával szükségessé válo új hivatalok szervezését nem szivesen vállalja. A temesmegyeiek tehát remélhetik, hogy az ő kívánságuk fog teljesülni.

Egy pontra azonban kivételt tett a miniszter és mi ezzel tuzetesebben kívánunk foglalkozni.

A temesiek ugyanis azt is kéri, hogy a jegyzői nyugdíjak kiszámításánál ne csak a tényleges fizetés, de a maganmunkálatok jövedelmének egy részét is alapul vegyék és a nyugdíj összegét ehhez képest magasabban állapíthassák meg.

Ennek a kérésnek a jogosságát nem lehet kétségbe vonni. Még pedig annak a szerkesztésének az alapján, hogy mindaz jogos, ami törvényszerű. Már pedig azt, hogy a maganmunkálatok jövedelmét tényleges kiegészítő része a jegyzői fizetésnek, törvény mondja ki, a Tisza István-fele 1904. évi XI. törvény-cikk. Ez a törvény ugyanis, mikor a jegyzői fizetésnek állami kiegészítéséről rendelkezik, fölbecsültetni rendeli a jegyző mellékjövedelmét és csak abban az esetben enged meg az 1600 koronából hiányzó résznek állami pénzbeli való kiegészítését, ha a jegyző mellékjövödelmeinek felbecsülése és beszámitása után sem jön ki az 1600 koronás minimum.

Ime, itt, ahol a jegyzők hátrányára kellett beszámítani a jövedelmeket, ez megtörtént, sőt az 1600 koronás minimumot is azért alapították meg ilyen alacsonyra, mert azt mondták: van emellett a jegyzőknek annyi mellékjövödelmük, hogy tisztességesen megélhettek belőle. Föltéve hogy ez így van (ami azonban éppenséggel nem bizonyos) nem az következik-e belőle, hogy mikor élete alkonyán a jegyző nyugalomba vonul és a munkálatok jövedelmétől elcsúszik, akkor legalább az azok után százalék szerint eső nyugdíjban részesüljön, hogy továbbra is tisztességesen élhessen meg?

Gróf A n d r a s s y Gyula e méltányos kívánsággal szemben nem zarkózott el teljesen, aggodalmának azonban kifejezést adott, mert ugymond, a maganmunkálatok jövedelme oly változó, hogy annak alapján nyugdíjat megállapítani lehetetlen, másrészt pedig ez a cím rendkívül nagy mértékben terhelne meg a nyugdíjalapot.

A miniszternek ebben tökéletesen igaza van, mert ez nem a miniszteri jóakarata, de matematikai számítás kérdése, és hiába ígérne gróf A n d r a s s y Gyula egy ily kívánságra

bármit is, a matematikus azt mondaná rá, hogy nincs fedezet és akkor a nyugdíjpenztár úgy jarna, mint húsz év előtt a szineszek országos nyugdíjintézeté jart, hogy az igényeket nem bírta bevaltani, s csak a nyugdíjgyűjtés leire való leszállításával menekült meg a fizetéseketelenségől. Ily rakodtatásnak kitenni a jegyzők nyugdíjgyűjtését, a megyei nyugdíjalapokat és a nyugdíjas jegyzők jövőjét ennyire bizonytalanná tenni, komoly államférfihoz nem lenne méltó, és ezért egészen helyenvalónak találjuk, hogy a miniszter az aggodalmának leplezetlen kifejezését adott, bárha ez a jelenlevő jegyzőknek valószínűleg nem nagyon tetszett is.

De mért nem állottak elő a jegyzők egy olyan tervvel, amiről legalább tárgyalni lehetne?

Sem a temesmegyei küldöttség kérése, sem a központi egyesület emlékirata nem tud egyébbel előlanni mint — panaszal. Az utóbbi elmondja például, hogy a 25. szolgálati évében nyugdíjba menő jegyzőknek korpotékkal együtt a fizetése 2000 korona, a mellékjövödelme 1000 korona és hozzá még van lakása is. Mikor aztán nyugdíjba lép, csak a fizetése 70 százalékát kapja, vagyis 1400 koronát, lakás nélkül, és ebből keit azgy napjaira megélnie.

Kétségtelen hogy ennnyiből csakugyan bajos meglelő annak, aki tegnap meg kétszer annyit keresett, de ezen a bajon az alampénztár egymagában nem segíthet, még ha a nyugdíjgyűjtés állami kezelésbe venne is, de nem segíthetnek a megyei nyugdíjalapok sem.

És ennél a kérdésnél tüzik ismét ki, hogy a központi egyesület vezetősége, az egyének minden kiváló kvalitásai dacára (a mit szivesen elismerünk) mennyire eszmészetesegény, mihelyest valami szociális hatterű dolog rendezéséről van szó. Amint például az arvaházgyűjkekkel nem bírtak előcshaldni, amíg el nem dobták az első alapszabályokat és új elvek szerint nem csináltak újabbat, azonképpen most is előre megjósolható, hogy a maganmunkálatok utáni nyugdíjrészesedés nagy kérdés, mely mindn jegyzőre néve váiossgos életkérdés, addig meg nem fogják oldani, amíg ki nem gondolnak egy tervezetet, amely számukra egy nyugdíjpotló intézmény föllállítását tenné lehetővé.

A nyugdíjpotló intézmény alagondolata igen realis. Ha ugyanis a maganmunkálatok csakugyan jövödelmeznek annyit, hogy a jegyzői fizetésnek átlag az egyharmadát tessék, akkor ebből a jövödelmek egy részéből tessék járadékbitoztostást csinálni és ezt a bitoztostást tegyék kötelezővel minden jegyzőre, csak éppen a járadék összegének nagysága ne legyen kötelezőleg megállapítva, hanem függjön a jegyző tetszésétől, és tényleges jövödelmétől. Vagyis a kisjövödelmű jegyző bitoztostson magának évi 400 korona nyugdíjpotlót, a nagy jövödelmű mondjuk 1200 koronát, a többi pedig e két határ közé eső bármint összeget.

Mikor aztán az ilyen intézmény már megvan, működik, és kiderül, hogy tulajdonképpen hny korona évi járadék kifizetéséről lehet szó, akkor el lehet ismét menni a belügyminiszterhez és kérni lehet, hogy az állam járuljon hozzá valamivel a díjak fizetéséhez.

Ha például a 6000 jegyzőre egyre marra 100 korona díjfizetési kötelezettség esnék, ami 600.000 koronát tenne ki, akkor a minisztertől lehetne kérni ennek, mondjuk, 25 vagy 40 százalékát, ennek lenne formája és természetes hatása?

A miniszter ugyanis mondhatná, hogy az ország pénzügyi helyzetéhez képest a pénzügyminisztérió kiszoríthat évi 150, vagy 200.000 koronát, még talán háromszázszert is és ebbe belenyugodna a közvélemény is, az adófizető polgárság közvéleménye, sokkal inkább, mint a mai formátlan kérés teljesítésébe, mikor senkinek tudja, hogy voltaképpen százszekrérlő vagy milliókról van-e szó?

Tessék tehát ezt a dolgot meg egyszerű szőnyegre hozni, gondolkozni róla, matematikusokkal letargyalni, tervet készíteni, azt a közgyűlés elé vinni, és onnan a belügyminiszterhez juttatni.

Fordulhatnak a nagy biztosító intézetekhez is, amelyek a biztosítási üzletág mai fejlett technikája mellett olyan tervet készítenek nekik, mely általuk nem is sejtett előnyöket nyújt. Elvállalják t. i. az egész kezelést minimális jutalékért, s a fizetendő díjteleket az egymás közt való idővő versenyés miatti a legalacsonyabb alapítják meg. Vannak intézetek, melyek a díjtartásoknak egészen külön való kezelésébe is belemennek, úgy hogy a nyugdíjpótó intézményt mint más szövetkezeti alakítanak meg és választott tagjaiknak bizonyos ellenőrzési jogkörrel biztosítanak stb. stb.

Szóval, csak gondolkodni kell és mozogni, tájékozódni és — cselekedni. Akkor aztan menni fog a dolog, menni kell, mert reális alappal bír. Ez az alap a tényleges mellékjövdelem, ami mindenesetre még bír némi megerterhetetést a jövő biztosításának érdekében. Mindez önmagától adott dolog. Az egyesület vezetőknek ezzel szemben csak egy feladata marad: megtalálni a módját, miként lesz lehetséges a legcsekélyebb díjfizetés mellett a legnagyobb járadékot biztosítani a jegyzőknek.

Nagy feladat, szép feladat. Vajon érdemesnek tartják-e az emlékirat-szerkesztők arra, hogy gondolkozzanak róla és foglalkozzanak vele?

Ujdonságok.

Szentes, 1908. december 6.

— **Düledező középület.** A szentesi kir. járásbírósg helyiségéül szolgáló középületről lehet megállapítani, hogy a szó szoros értelmében düledező állapotba jutott, annyira, hogy bizony az ma már úgy a bent foglalatok köztiszviselőkre, mint az ügyes-bajos dolgaiban ode menni kényyszerűl közönségre közevesélyes. Irunk erről, most csak egy ujdonság keretében azért, mert tudomásunkra jutott, hogy az igazságügyminiszter ridegen elzárkózott Szentes városánál az új járásbírósg épület emelésére tett ajánlata elől, kijelentvén, hogy azt nem fogadják el és így ma kilátás sincs rá, hogy Szentes éyhamar új járásbírósg épületet kapjon. Jó volna, ha az igazságügyminiszter egyszer fáradságot venne magának, leruccanni Szentesre és itt személyesen győződni meg a járásbírósg épület tarthatatlanságáról. Látna akkor a miniszter ur, amit mi látunk és amit az eléje terjesztett hivatalos iratok is hangsúlyoztak, hogy a bejárt egy iromba akácfakaróval van feltámasztva, nehogy egész súlyával rászakadjon egy szép napon a ki-bejárók valamelyikére és palacsintává ne lapítsa. Látna, hogy az Engelt h a l e r kir. járásbíró hivatalos helyiségében az egyszor már leszakadt mennyezet úgy van felgöpcölva pötegerendával s ma is repedezett, egy másik helyiség mennyezetének gerendazata pedig most is lóg. Ha mindezeket a miniszter látna s ha ezenfölül észébe jutna egy tanúul beidézett egyénnek még az is, hogy a tavolmaradását azzal indokolja, hogy nem kötelezhető életét a megjelenéssel vezényelgetni, — akkor talán nem zárkózna el olyan ridegen a város méltányos ajánlata elől és új járásbírósgot építtene Szentesen, mielőtt a mai rozoga épület valami halalos szerencsétlenséget idéz föl.

— **A trónörökös Pusztaszere.** Ferenc Ferdinánd trónörökös, mint arról egy ízben már hírt adtunk, — az idei téli vadászatok alkalmára vendége lesz Pallavicini Sándor őrgóf pusztaszerei kastélyának. A trónörökös — az eddigi megállapodások szerint — f. hó 12-én érkezik Pusztaszere, a vadászatokra. Kisteleken fo-

gadjak a trónörökös, ha hivatalos fogadás lesz, Csongrádvármegye és Szeged város költségének a város magas vendég vasúton, vagy esetleg gépkocsin érkezik aznap a közsébe, honnan — az ujjonnan épülő műúton rándul ki Pusztaszere, melynek kastélyát ez alkalomra az őrgóf egy új szarnynyal bővítette ki, melyet pazar fényvel rendeztek be. A trónörökös és kísérete, valamint a meghívott főúri vadászvendégek a vadászatot a homoki majornal kezdik meg és négy-öt napon át folytatják a mindszent-algyóli hitbizományi birtok különböző majorjaiban. Ferenc Ferdinánd trónörökös 1891-ben volt először Pallavicini Sándor őrgóf vadászvendége. Akkor is Kisteleken szállott ki és vele jött akkor Nikola Jevics Miklós orosz nagyherceg is. — A trónörökös a vadászat ideje alatt a pusztaszerei kastélyban fog lakni és a vadászat befejeztével, hírszerint, meglátogatja Szegedet is.

— **Titokzatos rendelet a tisztekhez.** December 1-én déltan 4 órakor országszerte unneplés gyülekezett volt a katonatiszteknek. A hadügyminisztériumból aznap öt pécsettél lezart rendelet érkezett az összes csapatparancsnokokhoz, melynek borítékán az a különös megjegyzés állt, hogy csak december 1-én déltan négy órakor bontható fel. Tiszti körökben érhető igazolommal tárgyaltak a titokzatos rendelet tartalmát s a legkülönbözőbb kombinációk keltek szárnyra. Azt hiték, hogy a hadügyminiszter tudára adja a tiszteknek, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös a kiraly az egész hadsereg tábornagyává nevezte ki. Mas verzió szerint ez a rendelet hozza nyilvánosságra, hogy a jubileumi év kettősen számítottak be a szolgálatra, vagy pedig rendkívüli és soronkívüli előléptetést tartalmaz. Azoknak lett igazuk, akik egy lehetőséggel számoltak negyedik azt mondtok, hogy ő felsége jubileumi unnepkalkalmából eltérő a fejelemileg sujtott tisztek büntetését. A katonai büntető törvénykönyv szerint ugyanis, ha pl. valaki mint fiatal hadnagy fejelemi büntetést kap, akkor ezt a minősítési táblázat még ezredes korában is felütemti, ha csak ő felsége kegyelmi úton nem törli a büntetést. Ezzel a joggal a legfelsőbb hadúr csak a legkritikább esetekben szokott élni. Császári trónjára léptének hatvanadik évfordulaját olyan nevezetes eseménynek tekintti ő felsége, hogy kivételesen még a tiszti fejelemi büntetéseket is eltörülte. Ezt tartalmazta a titokzatos ötpécsettés rendelet, melyet igazoltan őriztek íróasztaluk fiókjában december 1-én déltan négy óráig a csapatparancsnokok. A rendelet tartalma nagy és örvendetes meglepetés! keltett a katonatisztek között.

— **A gimnázium kibővítése.** A szentesi allami főgimnázium megfelelő kibővítése, bár az állam már egy éve megszerzte a gimnáziummal szomszédos telkeket a kibővítés céljára — még mindig késik. A késedelem oka értesülésünk szerint — az, hogy a kibővítésre eddig már két tervet dolgoztatott ki a közoktatásügyi kormány, de ezek mindegyike olyan szerencsétlenül odtotta volna meg a kérdést, hogy a gimnázium igazgatója a kivétel ellen tett előterjesztést, így most egy harmadik terv kidolgozásán fáradsnak és ha ez megfelel a követelményeknek, akkor a tavasszal hozzá is fognak a kibővítés munkájához. Ellentétes a minisztérium és az igazgatóság álláspontja a kibővítés kérdésében a

részben is, hogy az igazgató előterjesztése szerint a kibővítés úgy kellene eszközölni, hogy a főgimnáziumban az igazgató természetben lakást kapjon, míg a minisztérium ilyen lakást építeni nem akar, holott kétségtelenül fontos érdek parancsolna, hogy az iskola igazgatóját ényleg az iskola telkén lakjon, melynek gondozása végre is az ő feladatát képezi.

— **Kosárfonó tanfolyam Kisteleken.** A földmívelésügyi miniszter a kisteleki gazdasági kör kérelmére, Kisteleken három hónapra terjedő kosárfonó tanfolyam rendezését engedélyezte. A tanfolyam december elsején nyílt meg és annak vezetésével és felügyeletével Tomkó János allami iskolai igazgatót bízták meg, aki azt személyesen nyitotta meg. A tanfolyamra eddig húsz kisteleki fiatal ember iratkozott be s a tanhelyiség fűtéséről és világításáról a község gondoskodik.

— **Halálozás.** A megyében széles körökben ismert és kedvelt ember, Horvát (Hacker) József volt csanyleteki birtokos bunyia le az örök álmora, f. hó 4-én faradt szelmt, a vármegyei közkorházban, hova gyógyúlast keresni jött súlyos bajába. Több hete annak, hogy Horvát József súlyos betegen Szentesre jött, hogy az itteni közkorházban gyógykezeltesse magát. Meg is amputáltak a 69 éves öreg urat, de az uszkösödés folyamatait, mely úgy látszik, már egészen átment a vérébe, ez a súlyos műtét sem tudta többé feltartóztatni s a f. hó 4-én éjjel a sokat szenvedett ember meghalt. Halála nagy családot, kiterjedt rokonságot döntött mély gyászba. Hoitottat a kórházból Csongrádra szállítják át és ott lesz ma déltan a temetése.

— **Színházi estély.** Az izraelita négyelet január 9-ki színházi estélyéhez a rendezőség már véglegen összalította a műsort és így a meghívókat is most már rövid időn belől szét fogják küldeni. Az estély műsorát ma meg nem közöljük, annyit azonban maris elaruhattunk, hogy az minden, részben vonzó, sokban újszerű lesz, úgy, hogy az egyetlenek ez az estélye, mely kimagisó eseménye lesz a farsangi évadnak, — minden tekintetben méltóan fog az előző évek hasonló estélyei mellé sorakozni. Az estély keretében színe kerülő tündérvjátékban vagy negyven szereplő vesz részt s a tündérvjáték dalát Földes Samu elemi iskolai tanító, a tancokat Braun Soma vasarhelyi tanctanító tanítják be, mindketten kiváló mesterek a maguk szakmájában. Szóval, a rendezőség azon faradozik, hogy művészi színvonalon álló műsorral lepje meg és gyönyörködtettesse a közönséget és nem kétértelműk benne, hogy ezt a faradozást fényes siker fogja koronázni.

— **Munkában a betörök.** Tél nem múlik el a szokásos tolvajások, betörések nélkül s minél szűkebben termő az esztendő anyagi javakban, életben, annál dülsőbben burjánznak fel a gonoszettek, mert ugyan sok esetben a szükség szorítja rá a hajlamos embert a gazságra is. A betörök naunk a mult héten alltak munkába. Első látogatásuk a hét elején Fekete Marton tarsulati főigazgató portájának szolt, ott azonban valamitől megriadhattak, mert dolgaüvezetlen menekültek el. Ez az első, meghiúsult kísérlet azonban úgy látszik nem szegte kedvüket, mert a szerdai csütörtökre virradó éjszakan a felsőparton próbálták folytatni a mesterségüket két helyen is, még pedig sikerrel. Betörtek ugyanis Sarkadi Nagy Jánosnak Wesscslényi utca 44. számú házába és Kiraly Sándor honvéd-utca 13. számú házába, mindkét helyről nagymennyiségű agyémekt emeltek el. A betörök ismert metódusra dolgoztak mind a két helyen, az utcai szoba ablakát kiemelték tokostól együtt és így persze, a legkényelmesebben hatoltak be a lakásba, hogy kifosszak. — Nevezetes a betörésnél az a körülmény, hogy Sarkadi N. János meg a felesége a tolvajok által oko-

zott zajra felésczeltek almukból s betekintve a tiszta szobába, meglepetve látták, milyen munkában van ott, fényes világítás mellett, egy sipkás ember. Látmat is csaptak erre, mikor is aztán a sipkás ember szépen elöltotta a gyertyát és kényelmesen kilépett az utcára. Mikor aztán Sarkadiék bemették a szobába, akkor látták hogy későn ébredtek fei, mert az agyeműnek akkora laba kelt. A betörésekről jelentést tettek a rendőrségen, mely széles alapon indította meg a nyomozást, de eddig eredmény nélkül.

— **Felolvasások.** A helybeli katolikus körben ma délután 5 órakor lesz a szokásos második adventi felolvasó-estély, melyen közreműködnek: Harsányi Iona tanítónő szavalattal, Jirkovszky Sándor főgimn. tanár felolvasással, Apátóczi Valérka kisasszony »A bakfis« monológ előadásával és Untermyller Ernő a gramofon bemutatásával. A felolvasó estélyen nem körtagekat is szívesen látunk vendégül. Az izraelita egyház kebelében alkult felolvasó bizottság a legközelebbi felolvasást folyó hó 6-án, ma vasárnap délután fél 6 órakor tartja, az izraelita iskola nagytermében. A felolvasáson ezúttal közreműködők: Gönczi Ede főgimnáziumi tanár, továbbá Török János és Gal Aladár lesznek. — A Reformatus Kör december 6-án tartja, 5 ik felolvasó estélyét. A központon délután 4 órakor a Ref. Kör. nagytermében felolvasást folytatja Dr. Lakos Imre, Szaval Gellén Juliska urleány. Felolvas Kovács József s-lelkész. — A felső parton délután 5 órakor közreműködnek Gyarmati Lajos, Szilagyi Károly, Berczeli Károly tanítók.

Felhívás az iparosok és kereskedőkkhöz. Azon I. és II. körületben lakó iparos és kereskedő urak, kik a szegedi állami gyermekmenhelyről tanoncnak való fiukat vállalni óhajtanak, f. hó 7-én és 8-án d. u. 1—2 óra között Dr. Czukermann Soma kerületi orvosnál jelentkezzenek.

— **A vérszegénység és sápkór kezelésénél** az orvosi tudomány a vér vörös sejtjeinek szaporítására és a vérfestény gyarapítására törekszik. Ezen cél elérésével általános javulás, erősödés, a kellemetlen gyengeségi tünetek, a fájdalmas jelenségek megszűntek stb. következik. Iy irányú kezelésre első sorban a vaskészítmények szolgálnak. A Ferrromanganin, amint azt kiváló orvosok bizonyítják, elsőrangú, mas vaskészítmény által hatásában meg nem közelített vérképző és erősítő gyógyszer, amely megbízható hatású és jó ízűt fogva a gyógykincsek sorában elsőrangú helyet foglal el. Dr. I. A. tanár a következőképpen nyilatkozik: »En a Ferrromanganin-t kitűnő összetételénél fogva előszeretettel és sikerrel alkalmazom vérképzés és erősítés céljából, úgy körhazai mint magánrendeléseimben. Az ize kitűnő, nincsen semmi utó — vagy mellékhatása. Egy üveg ára 3 kor. 50 f. Vásárlásnál ügyeljünk a Ferrromanganin névre s a =Leányfej= védjegyre s utasítsunk vissza minden mas hasonló nevű készítményt. Kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Török József gyógyszerárban Budapest, Király utca 12 és Andrássy ut 26. Kapható Szentesen Magyar Királyhoz címzett gyógyszerárban.

— **Nagy idők tanúja.** Ritkul, egyre ritkul azoknak a hősöknek a sora, akik az 1848 ik dicső szabadságharcban, elhagyva otthon, családot, siettek a hon védelmére és végigküzdötték a titáni harcot. Közülük is rendre hullanak, hullanak a nagyidők tanúi, az öreg negyvennyolcadiki honvédek s most is ime kidőlt egy a sorukból. A 87 éves Egyed István, aki már csak emlékeinek élve, örölgötte le öreg napjait az árgesoron levő lakásán. Tegnap temették az öreg honvédet, akinek volt bajtársai, testületileg, zászlójuk alatt kivonulva, adták meg a végüstéséget.

— **Csuda-kérelem.** Furcsa náiv tartalom irás érkezett a napokban a vármegyéhez, mert a posta oda kézbesítette ki, lévén az irás zárt levelező lap formájában így cimezve: »T. cím a Csongrád vármegyeházaához intézendő, Csongrád megye u = p = Szentes. —

Az irás pedig így szól: »Kelt Levelem Domokos 1908. XI. 17-én. Ó mely tiszteltetlét föl kérem azt a uraságot a ki fői szakítja ezt a levelet tudassa meg velem azt illető a [ki a fohagy?] ával kereskedik mert szükségem volna néhány méter fohagyásra és tudasa meg az árat legyenek oly szivesek, a nevem Miklos Janos a Mihályé Szolnok Doboka megye u. p. Domokos Magyar Lapos Jarás — utolsó vasuti állomás Galga minden Jot kivának Minyajoknak. — A naiv, csudakérelmre persze a megye mitsem felelhet, de mi közreadjuk az egyszerű ember kérelmét azzal, hogy ha valaki tud valamit nagyobb mennyiségben eladó fohagyományról, tegyen vele jót és értesítse M i k l ó s Janos urat, a Mihály fiát.

— **Jótékonyág.** B. u. s. Béla, a fürdőtelep intézője, visegrádi lakos, a szegényemnedékház férfi-ápolójai részére, f. hó 3-án öt koronát küldött a menedékházi gondnoknak, kiosztás végett. A szegény ápoltak nevében is hálás köszönetet mond a nemes szívu adakozónak a menedékház gondnok.

Serdülő leányok és fiuk

erősökké és vitorakká fejlődnek, elvesztik önganolságukat, hogy ha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej. 11

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható a gyógyszerárakban.

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« nyomda.

14245—1908.

Pályázati hirdetmény.

Szentes város javadalmi kezelésénél rendszeresített, választás útján betöltendő, évi 2400 korona fizetéssel és a nettó jövedelem 1 %-ával javadalmazott hivatali főnöki; 1000 korona fizetéssel javadalmazott pénztárnok női; — kinevezés útján betöltendő egyenként 1440 kor. fizetéssel és a beszedett bírságok 10 %-ával javadalmazott négy ellenőri, továbbá választás útján betöltendő 1600 korona fizetéssel javadalmazott vámfelügyelő útibiztosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen meghirdetett betöltendő állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg írt, életkorukat, eddigi működésüket és képessétségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket a választás útján betöltendő állásokra vonatkozókat Szentes város Tanácsához, a kinevezés útján betöltendő állásokra vonatkozókat Szentes város polgármesteréhez címzetten legkésőbb 1908. évi december hó 28-ik napjának délután 3 órájáig a központi

igdtató hivatalba adják be. E határidő után érkezendő pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Szentes város tanácsának 1908. évi december 3-án tartott üléséből.

Magyar
2—1 h. polgármester.

Árverési értesítés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Kain (Kertész) Dezső volt szentesi lakos egyházi adóhátraléka fejében lefoglalt kád f. hó 21-én d. e. 11. órakor az izr. iskola udvarán megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Szentes, 1908. dec. 4.

Az izr. hitk. elnöksége.

ÖV SZER EK:

Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánlv! Feltétlen biztos!

Övakodjunk silány utazatoktól

GUMMI! Eredeti csomagolásban.

Á r a k :
12 drb. finom minőség K 2—4
12 » francia gyártm K 6—10
12 » ered. amerikai K 10—12
Capot american (rövid) K 4—6
Hathölyag 12 drb. finom K. 6—10
» ON PLUS ULTRA« K 6—10

Mintagyűtemény célszerű összelításhoz 12 drb. K. 5.—, 25 drb. K 8.—.

Női övszer »PESARIUM OCLUSIVUM« K 3—5

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K. 7—10. Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pe-lottával egy oldal K. 12.—, két oldal K. 24.—.

Suspensor (heretartó) darabja K 1—2.40

Havibaj-kötő darabja K. 5—11.

Haskötő darabja K. 7—24. **Gummi görcsér-harisnya** darabja K 3—12 Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5—9.

UJ! »AUTO VAGINAL SPRAY« **UJ!**
legmegbízhatóbb női övszer K. 15

Szétkúldés titoktartás mellett, 20 koronán felüli rendelésnél 20% árkedvezmény. Képes árjegyzék I. 1—13 ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiáruk és betegápolási cikkek gyára.
Budapest, IV., Koronaherceg-útca 17.

Betegség miatt egy fűszerüzlet haszonbérbe

kiadó,

esetleg a házzal együtt eladó.

Tudakozódni lehet e lap kiadóhivatalában.

XXVII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítani,
Ezen sorsjátéknak 1909 nyerevénye 365.000 korona összegben készpénzben.**Főnyeremény 150,000 korona,**

további:

1 főnyeremény.....	20.000 kor.	10 nyerevény á	1.000 kor.
1 „	10.000 „	150 „ „	100 „
1 „	5.000 „	300 „ „	50 „
5 „	2.000 „	1500 „ „	30 „
		10000 „ „	10 „

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vám-palota), valamennyi posta-, adó-, vám és söhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzsdében és váltóüzletben.

6-1

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Szegedi iparösszövetkezet'

mint az

Országos Központi Hitesszövetkezet
tagja**BUTORCSARNOKA**

Szeged, Aradi-útca 6. sz.

ajánlja a bútórvásárló közönségnek

dúsan felszerelt asztalos és kar-

= pítózott bútó raktárát, =

hol álladóan a legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivételig

több száz szobaberendezés

5-1 készletben.

Ugy költségvetéssel, mint kézi raj-
zokkal készségesen szolgálunk.

= Telefon szám 455. =

„SZENTES és VIDÉKE“SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-UTCA (GÖRÖG-UDVAR.)ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTÉRI KOZLEMÉNYEKET A LEG-
JUTÁNYOSABBAN SZAMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szafag-aranyozás

Diszmunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYOK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyút
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelés magyarul és németül. Árjegysékek ingyen és bérmentve.

Truksze met, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZENHALÁL
ára 70 fillér.
—
A legjobb és legerősebb
sárborszesz az
ERŐ SÁRBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KORONÁS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖR, BARGSS-UT.

Csemegé-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsök, mák, asztrók, gombák, lencsék és fűszere-
konzervek, nemcsak borovitskák —
legújabb minőségben szállít —
előfizetők részére.
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Bespocomegye). — Kérjen árjegyséket!

BÉLHURUT
Gammajai, gyomorjára legjobb gyógy-
szer a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybor, kapható gyógyszerár-
nál, 5 Kr-ért 8 Kr-ért bérmentve szállít.
Készítéssel is a

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis Öveg ára 3-20 kor. Nagy Öveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: KOEONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mátyás-ter.

PLATSCHKEVILMOS
elismert legolcsóbb, legazollóbb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut).
fényképezési és festészi műtermében
BUDAPEST, VII., BAKÓZI-UT 30.
Készülnek csak elsőrendű művészties
kivitelben fényképezőgépek, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selgennra.
báronna, fura, elefantszörte stb. Gross, függönyök, tü stb.
szőrő öngyesterményekkel. Porcellánba égetett fényképek sít-
kővekre stb. Mirel küldiek ingyen és bérmentve árjegyséket?

DIGESTÍV
GYÖK
Doboz 2 kor.
Postai számla díjaz. "FENÉR GALAMB" Gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legújabb, szabadalmazott vértisztító szer, mely mindenféle vért-
betegséget a leghatékonyabban és legbiztonságosabban gyógyítja, vért-
és levetőcsőt és egyéb káros és rombolóanyagok kártékony átké-
szítését és azot pusztítását okozza.
Legmehetlenebb védtiszító és daráló elem.
Husztalási utasítás azonnal való eljárás melletti kímélettel a
fichtenin eredményt.
Vásárlóképesítők Magyarországra részben:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-sz. 36. — Telefon 21-81.

BOGDANY
szerencseje paratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDANY S.
városi sorsjegyjáró P. L. nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan kát.
— Tegyük K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Egér-utca 17.
„Pottics-étkek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás-MIGRAIN-pasztyát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást meggyógyít.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, Békéscsaba
részlet.
Ingyen postai szállítást 8 doboz rendeléskor.

PARIS SZÁLLODA
Szálloda: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körut 24. sz.
100 szoba 2-30 k-ól feljebb, kiszolgálás-
nál és villanyvilágítással együtt. Párkolt-
helyek kényelmű, étterem Vilmos királyi
megállóhely az ócska pályaudvarhoz és
hátk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz.
Elsőrendű konyha! Híres tunc-csótály!

Dr. KOVÁCS J.
hemoptiail rendelő-írószobája
Műt. betegségekre
szertelők sz. sz. sz.
Budapest, Váci-körut 18. sz.

KATZER
szörp- és elvárások és az egész
világban el ismert terjedte.
Első és legnagyobb
munkák ellen védő részve-
társ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

RÉTHY-BÉLA
GYÓGYSZERÁR
PÉMETEFÜ CUKORKÁNÁL
Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
félet kérjük, mivel sok haszon-
talan utánzata van.
10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Házelandás,
A Horváth Gyula-útca 32 számú
(Nyíry-féle) házam 250—250 négy-
szögöles 3 részre osztva, vagy eset-
leg egészben, — a báró Harucker-
útca 14 számú (Hoffer-féle) házam
pedig 2 részre osztva, vagy szintén
egészben szabadkézből eladó.
Lövy Henrik.

Mátéffy Kálmánnak
az alsóréten (a róm. kath. plebániái
föld melletti) hét hold földje tavaszi ve-
temény alá, esetleg hosszabb időre is,
bérbe adó. — Értekezni lehet a tulaj-
donossal, a Petőfi szálloda melletti há-
zánál. 3—1

Mielőtt
jajdolg-, vagy szándék-, építési
KÖLCSÖN
íratt. intézkedések
kérjék díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lövy-féle utca 7.
Telefon-hívószámában
46—31

NESTLÉ
GYERMEKISZTJE
csecsemők, labadozók
gyomor-bajosok részére.
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető írótok ingyen.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Gapsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótlék
egy régióknak bizonyított hátszer, mely
már sok év óta legjobb fájdalomcsillá-
pító szernek bizonyult köszvényél,
oszlás és megfázásoknál, bedörzsolés-
képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisít-
ványok miatt bevásárláskor óvatossá-
ggyünk és csak olyan üveget fogad-
junk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter gyógyszerár elhatolt do-
bozba van csomagolva. Ára üvegekben
K—80, K 1.40 és K 2. — és ügyszólván
minden gyógyszerárban kapható. —
Értekezni: Török József gyógyszerár-
szerezőnél, Budapest.
Dr Richter gyógyszerár
és „Arany oroszlanhoz”
• Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétkúldás.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

»N A D O R«

GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, Vi., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugenia, Ferenczy Árpád, Török János, Várady h. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszerárakban. 26—1

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano frolenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838. óta sok ezer családnál a legjobb erdménnyel használtatik. Orvosi engedélyre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás és feje stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat borküttések, csusz, köszvényél stb. Megrendelések intéződik: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 64) Via Pandolfini, Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII (A 64) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 9—5

Ifj. Zsoldos Ferenc

üzlettelepén elsőrendű köleskása bármilyen nagymennyiségbe kapható.

Szentes város tanácsától.
14283/1908. szám.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező úgynevezett »Bökényi csárda« és a bökényi réven szedendő vámszedési jog az 1909. évi január 1-től 1911. december 31-ig három egymásután következő évre 1908. évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor a gazdasági tanácsnoki hivatalban nyilvános szóbeli versenytárgyaláson bérbe fog adni.

Kiküldési ár a csárda bérletére évi 400 korona, a révbérletre évi 500 korona.

Részletes feltételek a gazdasági tanácsnoknál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szentes város tanácsának

1908. évi november hó 26 napján

tartott üléséből.

2—1

Dr. Matéffy,

polgármester.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Diszitsük lakásunkat

élen és kertünket nyáron valódi **Harlemi hagymás virágokkal**. Postán beküldött 8 korona ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt **normál gyűjteményünket**, vagy 30 jácint-hagymát üvegek, vagy 40 drbot cserépek, esetleg 40 drbot kertit ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítás 240 drbból, tartalmaz pompás választ tekint jácint, tulipán, árcisz, csillagvirág stbből.

Gazdagon illusztrált, sok elismerő levellal ellátott főrajgyezék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtersi

»Huis Ter Duin« (A. G.) 102

Wijk aan Zee, (Hollandia.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háztisztító várnai lehet. Őre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fűjálomesillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.

☛ Szükséges minden háztartásban. ☛ Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill. 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS laboratórium, GYŐR.

Kapható mindenütt. 20—1

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aggódás és félelem a családi életben megszűnt! Általános-világ-növedelem

(biztosítva!)

Kérjen, egy 10 filléres postabélyeg beküldése ellenében prospektust és árjegyzéket.

Diszkrét szétküldés!

BAUER JÓZSEF
Közműkai., higiénikus-vegyszeri művei.

Vezérképviselőt és szétküldési iroda:

W I E N, I., Sonnenfelsgasse 21 13—1.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kerlelhetetlen szószoálója.

Főszerkesztő: Felőlős szerkesztő: Braun Sándor Hacsak Géza

Naponként 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A nap előfizetési ára:

Egész évre 48.— K || Negyedévre 4.— K
Félévre . . 8.— K || Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K || Negyedévre 1.50 K
Félévre . . 3.— K || Egy hónapra . . 30 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Legmeszebbmenő jártállás! Kedvező üzleti feltételek.

DREZDNER MOTORFABRIK RÉSZÉNYTÁRSASÁG
egyik legregibb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elemert

szívógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomóvilágokat

Vezérképviselőt és raktár: **Gallért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12—91.